

Ярмарок

Зірка Мензатюк

Пробудився зайчик, чує — хурчать мотори, шурхотять колеса, їдуть, їдуть "Жигулі" й "Запорожці", "Волги" й "Москвичі"...

— Звідки вас стільки?

— З Самбора!

— Зі Снятина!

— З Хотина й Новоселиці!

— А куди ви?

— У Косів, на ярмарок!

Узбіччям між кущами квапиться лисиця з найстаршою дочкою Лискою.

— І ви на ярмарок?

— Туди ж! На людей подивитись, себе показати.

— І Лиско з лючинської кичери казав, що там буде,— додає молоденька Лиска, а сама ніяковіє, аж руденька мордочка стає ще рудішою.

Туп-туп, гуп-гуп, іде ведмідь.

— Люблю ярмарки,— каже.— А мед ще дужче!

Хрустить хмиз, шелестить трава — спішить їжачок.

— Може, щось трапиться купити — потрібне і не дуже дороге?

Їдуть автобуси, мчать мотоцикли, торохтить віз, а на возі гладкі спинки, п'ятачки рожеві, хвостики кільцем: куві! кві!

— Ну коли вже поросята зібралися на ярмарок, то я теж у лісі не залишуся! — сказав зайчик і поплигав до Косова.

А на ярмарку! Чого тільки нема! Понурих облич нема — бо всім весело. Злості, сварок-лайок нема — бо хто б купляв їх? Зате сміху, жартів, торгування, вихваляння — вихваляти ж таки є що!

— Писанки! Гуцульські писанки! Гляньте — як сонечка!

— Купіть килим! З нього в хаті цілу зиму пахнутиме полониною.

— Кому полотна? Росою моченого, сонцем вибіленого? На сорочки красеням та вродливицям — їм якраз до лиця!

— Ліжники!

— Хустки!

— Намиста!

— Беріть віночки білі! На весілля...

Лиска дивиться-видивляється:

— Ой мамо! Що за віночки! Мені б такий...

А ярмарок гуде, цвіте!

— Продаю тарелі різьблені!

— Полив'яні глечики!

Задумався зайчик: що б і собі продати? "А продам-но страх! У мене його багато".

Озирнувся навкруги та й плиг до сивого чоловіка:

— Купіть, дядьку, страху!

— Ну й ну! Не для того я в війну страх і смерть долав, аби тепер чого-небудь боятися. Шукай, малий, другого покупця.

Пострибав зайчик далі. Коли йде жіночка невеличка, а з нею чоловік — справжній богатир.

— Тітонько,— кличе зайчик.— Купіть страху!

— Страху? Кого ж мені боятися?

— Та... може, його? — кивнув зайчик на богатиря.

— Ти чуєш, Петре? — сплеснула руками тітонька.

— Чую,— сказав богатир.

— Ану гони цього продавця!

— Киш, куций! — мовив богатир.

— Тепер ходімо вишиванки подивимось.

— Ходімо,— погодився богатир.

Ніхто страху не бере... Дивиться заєць — стоїть дівчинка в рожевому платтячку, з мамою за руку. Торкнув її за ліктик, а вона — ой! — і сховалася за мамину спідницю. Тоді визирнуло оченя — кругле, наполохане:

— Що ти за звір, сірий та вухатий? Часом не вовк?

— Ні, я зайчик.

— А я Катруся...

— Катрусю, тобі страху не треба?

— В мене й свого забагато...

Лихо та й годі з таким торгуванням. Сів зайчик, заплакав.

— Агов, побігайчику! Чого плачеш? — питає в малого дід Микола.

— В мене стра-аху ніхто не бере...

— І нехай! В лісі він тобі самому знадобиться.

— Еге, а за-а що я гостинчика куплю?

— От таке! Чуєте, люди? Зайчикові гостинчика нема за що купити!

Як почули про це жінки та дівчата, дідусі й бабусі, тати й мами, ще й їх діти, як почали зайчика пригощати! Принесли калачів, медівників, бубликів в'язку, горіхів торбинку, а пиріжків — з сиром, з маком, з капустою!

— Та я всього й не донесу! — радіє зайчик.

А сонечко вже за полудень хилиться, пора додому.

Туп-туп, гуп-гуп, іде ведмідь, несе бочку меду.

— Люблю,— каже,— ярмарки! А ще мед смерековий,— ось він, голубчик, у бочечці!

Йде лисиця, на лапці корзина, а в корзині півники на паличках. Жовті, зелені, ще й червоні, як вогонь. Буде і їй, і лисові, і малим лисеняткам. А в Лиски, в дочки, рясна спідничка, кольорові стрічки, калинові коралі, і до всього на додачу новеньке люстерко — його їй Лиско з лючинської кичери подарував!

Біжить їжак.

— Оце,— каже,— нитки несучи. Дома жінка і чотири дочки, голки свої, нитки матимуть,— хай вишивають рушники.

Дорогою — автобуси, мотоцикли, ще й віз торохтить колесами. Їде дід Микола,— поросят продав, тепер везе бочку соснову. Баба в ній накуасить капусти, буде до пиріжків, до вареників, на капустяк та й так до картоплі.

Їде Катруся — з новим свищиком. Я-ак свисне в нього — всі страховища повтікають, і не буде чого боятися.

А край дороги сидить зайчик:

— Люди добрі! Чи є у вас дочки та синочки?

— Є дочки, є й синочки.

— Нате для них по пиріжку.

Скажете, від зайця! А то, їй-бо, не донесу...

Хилиться сонечко нижче та нижче. Стих гомін, погасли барви.

На добраніч, косівський майдане!

До наступного ярмарку!